

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สาระสำคัญประการหนึ่งของแผนพัฒนาสาธารณสุข ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ซึ่งมีแนวคิดในการพัฒนาประเทศแนวใหม่เน้น “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยมุ่งที่จะพัฒนาคนทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ให้มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ และสามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งก็คือความหมายของคำว่า “สุขภาพ” ตามที่องค์การอนามัยโลกกำหนด ซึ่งให้เห็นว่าสุขภาพมีคุณค่าซึ่งต้องให้ความสำคัญเป็นเบื้องต้นในการพัฒนาคนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เนื่องจากสุขภาพเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของคน หากคนเรามีสุขภาพที่ดีแข็งแรงสมบูรณ์ ก็จะนำมาซึ่งการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังสุภาษิตของชาวอาหรับโบราณที่กล่าวว่า ผู้ที่มีสุขภาพดี คือ ผู้ที่มีความหวัง และผู้ที่มีความหวังก็คือผู้ที่มีทุกสิ่งทุกอย่าง สุขภาพจึงเป็นหัวใจของความสำเร็จทั้งหลายทั้งปวง เป็นวิถีทางที่จะนำบุคคลไปสู่จุดหมายสูงสุดในชีวิตได้ (สุชาติ โสภประยูร, 2539: 35) ดังนั้นการมีสุขภาพดีจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกคนพึงมี และพึงเป็น

การพัฒนาสุขภาพของคนเพื่อการมีสุขภาพดี และคุณภาพชีวิตที่ดีนั้น ต้องเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก โดยเฉพาะเด็กวัยเรียน เพราะเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโต มีการพัฒนาทั้งทางด้านสติปัญญา ความคิด จิตใจ อารมณ์ และสังคม เป็นวัยแห่งการเรียนรู้จึงง่ายต่อการปลูกฝังและสร้างเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จนกระทั่งเกิดเป็นพฤติกรรมสุขภาพที่ต้องการ มีสุขนิสัยและสุขปฏิบัติที่ดี เมื่อเด็กมีสุขภาพดี การศึกษาเล่าเรียนก็ย่อมจะดำเนินไปด้วยดี เด็กสามารถนำความรู้หรือประสบการณ์ไปใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างสมบูรณ์ทั้งทางด้านส่วนตัวและส่วนรวม (สุชาติ โสภประยูร, 2525: 2)

มาตรการสำคัญที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของเด็กวัยเรียนในสถานศึกษาก็คือการดำเนินงานสุขศึกษาในโรงเรียนนั่นเอง ทั้งนี้เพราะโรงเรียนเป็นที่รวมของเด็กและเยาวชนวัยต่าง ๆ เป็นที่ที่นักเรียนใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่เพื่อศึกษาหาความรู้ถึงวันละไม่น้อยกว่า 6-8 ชั่วโมง โรงเรียนจึงเป็นสถาบันสำคัญในอันที่จะปลูกฝังความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติทางด้าน

สุขภาพที่ถูกต้องให้แก่เด็ก การจัดและดำเนินงานสุขศึกษาในโรงเรียนประกอบด้วยงานสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ การสอนสุขศึกษา การจัดบริการสุขภาพ และการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ ซึ่งงานทั้งสามด้านนี้ถ้าสามารถจัดให้สัมพันธ์และสอดคล้องกันจะช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องเหมาะสม และมีสุขภาพดี

กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่ทำหน้าที่บริหารปกครองประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนมากกว่า 7 ล้านคน (สำนักนโยบายและแผน กรุงเทพมหานคร, 2540) มีสำนักอนามัยทำหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน ควบคุม และประสานกิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จัดให้มีบริการสาธารณสุข ทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการรักษาพยาบาล เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งกายและใจ สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จากภาระหน้าที่ดังกล่าวสำนักอนามัยจึงได้จัดทำโครงการสาธารณสุขต่าง ๆ ขึ้น และกำหนดกิจกรรมสุขศึกษา ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการดำเนินงานสาธารณสุขสอดคล้องกับแผนพัฒนาสาธารณสุขของกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540 - 2544) ในอันที่จะพัฒนาบริการการแพทย์และสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพ ได้กำหนดให้สุขศึกษาเป็นกิจกรรมประจำซึ่งต้องดำเนินการ โดยแบ่งการดำเนินงานสุขศึกษาออกเป็น 4 ลักษณะ เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ดังนี้

1. สุขศึกษาในศูนย์บริการสาธารณสุข
2. สุขศึกษาในโรงเรียน
3. สุขศึกษาในชุมชน
4. สุขศึกษาทางสื่อมวลชน

สำหรับการดำเนินงานสุขศึกษาในโรงเรียนของสำนักอนามัย กรุงเทพมหานครนั้นมีฝ่ายสุขศึกษา กองส่งเสริมสาธารณสุข ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางด้านวิชาการสุขศึกษาผลิตและสนับสนุนสื่อสุขศึกษาประเภทต่าง ๆ ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรทางสุขศึกษา กองส่งเสริมสุขภาพ ทำหน้าที่ในการดูแลเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนและมีศูนย์บริการสาธารณสุขทั้ง 60 แห่ง จาก 6 ศูนย์ประสานงานของสำนักอนามัย ซึ่งตั้งอยู่ทั่วกรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานที่จะให้บริการเกี่ยวกับงานสุขศึกษาในโรงเรียนโดยตรงกับโรงเรียนต่างๆ มีเจ้าหน้าที่

สาธารณสุขรับผิดชอบงานศูนย์บริการสาธารณสุขละ 1-2 คน โดยแบ่งพื้นที่รับผิดชอบและแบ่งโรงเรียนที่ต้องให้บริการโดยถือว่าโรงเรียนใดที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์บริการสาธารณสุขใด ให้ถือว่าอยู่ในความรับผิดชอบดูแลของศูนย์บริการสาธารณสุขนั้น ลักษณะการให้บริการ จะเป็นการให้บริการแบบเป็นครั้งคราว ไม่ได้ประจำอยู่ในโรงเรียนแต่จะปฏิบัติงานตามแผนนโยบายของกรุงเทพมหานคร และสำนักอนามัย ซึ่งกำหนดให้การบริการต่าง ๆ ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 10 ประการ ได้แก่ การศึกษา การจัดหาพยาบาลในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ การให้ภูมิคุ้มกันโรคและป้องกันโรค การสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน การจัดให้นักเรียนมีบัตรสุขภาพ การตรวจสุขภาพนักเรียน การรักษาหรือส่งต่อนักเรียนที่ตรวจพบโรค การติดตามผลการรักษา การประปาในโรงเรียน และการโภชนาการในโรงเรียน โดยให้บริการกับโรงเรียนทุกสังกัดในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งในปีการศึกษา 2540 มีโรงเรียนตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,392 โรงเรียน มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 1,161,939 คน ในจำนวนนี้เป็น โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 429 โรงเรียน มีนักเรียน 264,215 คน โรงเรียนรัฐบาล 207 โรงเรียน นักเรียน 417,561 คน และโรงเรียนราษฎร์ 756 โรงเรียน นักเรียน 480,163 คน (สำนักอนามัย กองส่งเสริมสุขภาพ, 2540) ซึ่งเป็นกลุ่มผู้รับบริการที่มีความสำคัญและมีขนาดใหญ่ จำนวนผู้ให้บริการกับจำนวนผู้รับบริการไม่สมดุลกัน ปริมาณงานมีมาก บุคลากรมีน้อย สภาพเช่นนี้อาจเป็นสาเหตุสำคัญทำให้งานศึกษาในโรงเรียนที่ปฏิบัติอยู่ไม่สามารถครอบคลุมนักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้ดังรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักอนามัย ปีการศึกษา 2539 ซึ่งมีโรงเรียนในความรับผิดชอบทั้งสิ้น 1,380 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 1,151,993 คน ปรากฏว่างานบริการตรวจสุขภาพนักเรียนปฏิบัติได้เพียงร้อยละ 89 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และร้อยละ 66.7 ในโรงเรียนสังกัดรัฐบาล ซึ่งสำนักอนามัยกำหนดเป้าหมายไว้ร้อยละ 90 ส่วนงานด้านการสอนสุขภาพ พบว่า การปฏิบัติยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพงานที่กำหนดไว้ และจากรายงานผลการตรวจสุขภาพนักเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2539 พบว่า นักเรียนมีปัญหาสุขภาพที่เกิดจากการมีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่ถูกต้อง และปัญหาโรคที่ป้องกันได้ 5 อันดับแรก ได้แก่ ปัญหาฟันผุ เหา ไข้หวัด น้ำหนักต่ำกว่ามาตรฐาน และเกลือ (สำนักอนามัย กองส่งเสริมสุขภาพ, 2539) ซึ่งปัญหาสุขภาพของนักเรียนดังกล่าวสามารถแก้ไขได้ด้วยการดำเนินงานศึกษาในโรงเรียน โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรหลายฝ่ายมาร่วมกัน ดำเนินการแก้ไข ทั้งผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขผู้รับผิดชอบงานศึกษาในโรงเรียน เป็นผู้นำคนสำคัญเพราะได้รับการศึกษาและอบรมทางด้านสุขภาพอนามัยมาโดยตรงต้องนำหลักการทางด้านการพยาบาล สาธารณสุขมาประยุกต์ใช้ ในการให้บริการอนามัยแก่ประชากรในโรงเรียน (World and Dagg, 1978: 111 อ้างถึงใน กัลยา เบญจรัตน์, 2532: 3) นอกจากนี้จากการศึกษาความสัมพันธ์

ระหว่างปัจจัยการบริหารงานองค์กรกับผลของการให้บริการอนามัยโรงเรียนของสำนักอนามัย โดย ไพจิตร กสิวัฒน์ (2536) พบว่า ผลการให้บริการอนามัยโรงเรียนขึ้นกับสภาพการบริหารงานของสำนักอนามัย ดังนั้น หากปล่อยให้เป็นอย่างนี้ต่อไปเรื่อย ๆ ย่อมส่งผลให้เกิดภาวะการถดถอยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานขาดขวัญและกำลังใจ ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการทำงาน และกระทบต่อการพัฒนาสุขภาพของประชากรวัยเรียน ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไปในอนาคตได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทั้งในเรื่องความไม่สมดุลของจำนวนผู้ให้บริการกับผู้รับบริการภารกิจ และการบริหารจัดการภายในของสำนักอนามัย ส่วนมีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้ทั้งสิ้น และสิ่งที่จะบ่งชี้ถึงความสำเร็จของงานสุขศึกษาในโรงเรียนได้เป็นอย่างดีก็คือ สุขภาพของนักเรียน ซึ่งพบว่านักเรียนในเขตกรุงเทพมหานครมีปัญหาสุขภาพต่าง ๆ ได้แก่ ฟันผุ เหา ไข้หวัด น้ำหนักต่ำกว่ามาตรฐาน และกลากเกลื้อนเป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญและเป็นปัญหาเรื้อรังทางสาธารณสุขมาเป็นเวลาช้านาน ทั้ง ๆ ที่กรุงเทพมหานครได้จัดให้มีการดำเนินงานสุขศึกษาในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดในทุกพื้นที่ ทั้งในและนอกเมืองของกรุงเทพมหานคร ผ่านทางหน่วยปฏิบัติการในสังกัดคือศูนย์บริการสาธารณสุขซึ่งมีถึง 60 แห่ง จาก 6 ศูนย์ประสานงาน ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาดังสภาพการปฏิบัติงานสุขศึกษาในโรงเรียนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จากศูนย์บริการสาธารณสุขต่างๆ ในสังกัดกรุงเทพมหานคร ว่ามีลักษณะการปฏิบัติงานเช่นไรในปัจจุบัน ต้องพบกับปัญหาหรืออุปสรรคอะไรบ้างในการปฏิบัติงาน มีความต้องการอะไรบ้างที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานได้ผลตามที่คาดหวัง และแต่ละศูนย์ประสานงานมีปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติงานสุขศึกษาในโรงเรียน เหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งผลของการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยจะได้นำมาใช้เป็นแนวทางปรับปรุง และแก้ไขปัญหา ในการปฏิบัติงานสุขศึกษาในโรงเรียนช่วยในการพัฒนาการดำเนินงานสุขศึกษาในโรงเรียนของกรุงเทพมหานครให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อช่วยลดปัญหาสุขภาพและส่งเสริมสุขภาพให้แก่เด็กวัยเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการในการปฏิบัติงานสุขศึกษาในโรงเรียนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการ ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรศูนย์ประสานงาน

สมมติฐานของการวิจัย

เจ้าหน้าที่สาธารณสุข สังกัดกรุงเทพมหานครที่ปฏิบัติงานอยู่ในศูนย์บริการสาธารณสุขต่างศูนย์ประสานงานกัน มีปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติงานสุขศึกษาในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาและเปรียบเทียบสภาพ ปัญหา และความต้องการในการปฏิบัติงานสุขศึกษาในโรงเรียนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยศึกษา 4 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านการบริหารจัดการ
- 1.2 ด้านการบริการสุขภาพในโรงเรียน
- 1.3 ด้านการจัดตั้งเวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ
- 1.4 ด้านการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งพยาบาลอนามัยโรงเรียน ปฏิบัติงานอยู่ ณ ศูนย์บริการสาธารณสุขทั้ง 6 แห่ง ของ 6 ศูนย์ประสานงาน ศูนย์บริการสาธารณสุขละ 1 คน รวม 60 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ

- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- ศูนย์ประสานงาน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และความต้องการในการปฏิบัติงานสุขศึกษาในโรงเรียนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยนี้ถือว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบตามสภาพการปฏิบัติงานและความคิดเห็นที่เป็นจริง และสามารถเชื่อถือได้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. สภาพ หมายถึง สภาพการณ์ที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน สุขศึกษาในโรงเรียนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จำนวน ฤกษ์ฤณี และ ลักษณะของเจ้าหน้าที่ การบริหารจัดการ การบริการสุขภาพในโรงเรียน การจัดสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ การสอนสุขศึกษาในโรงเรียน

2. ปัญหาในการปฏิบัติงานสุขศึกษาในโรงเรียน หมายถึง สิ่งที่เป็นข้อขัดข้องหรือ อุปสรรคต่อการปฏิบัติงานสุขศึกษาในโรงเรียน ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขสังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 4 ด้าน เช่นเดียวกับสภาพ

3. ความต้องการในการปฏิบัติงานสุขศึกษาในโรงเรียน หมายถึง ความรู้สึกอยากได้ หรือความปรารถนาที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานสุขศึกษาในโรงเรียนมีความต้องการให้กับ ตัวเองหรือเพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพ แบ่งเป็น 4 ด้าน เช่นเดียวกับสภาพและปัญหา

4. งานสุขศึกษาในโรงเรียน หมายถึง งานของโปรแกรมสุขภาพในโรงเรียน ประกอบด้วยงานสำคัญ 3 ประการ คือ การบริการสุขภาพ การสอนสุขศึกษา และการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ ซึ่งอยู่ในบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข สังกัด กรุงเทพมหานคร

5. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข สังกัดกรุงเทพมหานคร หมายถึง เจ้าหน้าที่ทางด้าน สาธารณสุขของกรุงเทพมหานคร ดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ พยาบาลเวชปฏิบัติ หรือเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งรับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียน ปฏิบัติงานอยู่ที่ศูนย์บริการสาธารณสุข ของ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

6. พยาบาลอนามัยโรงเรียน หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติงานในศูนย์บริการสาธารณสุข สังกัดสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ในตำแหน่งพยาบาลอนามัยโรงเรียน

7. ศูนย์บริการสาธารณสุข หมายถึง หน่วยปฏิบัติการของสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่รับผิดชอบให้บริการด้าน สุขภาพแก่ประชาชนในเขตพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยให้บริการด้านการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมและป้องกันโรค และการบำบัดรักษา ซึ่งจะให้บริการทั้งในและนอกศูนย์บริการ- สาธารณสุขในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ปัจจุบันสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร มีศูนย์บริการสาธารณสุข ทั้งหมด จำนวน 60 แห่ง

8. ศูนย์ประสานงาน หมายถึง หน่วยงานซึ่งควบคุม และกำกับดูแลศูนย์บริการสาธารณสุขในความรับผิดชอบ ให้ปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามแนวนโยบายของผู้บริหารเพื่อยังประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน มีจำนวนทั้งสิ้น 6 ศูนย์ประสานงาน ได้แก่

ศูนย์ประสานงาน	จำนวนศูนย์บริการสาธารณสุข ในความรับผิดชอบ (ศูนย์)	สถานที่ตั้งของ ศูนย์ประสานงาน
1	12	ศูนย์บริการสาธารณสุข 23
2	8	ศูนย์บริการสาธารณสุข 4
3	10	ศูนย์บริการสาธารณสุข 21
4	12	ศูนย์บริการสาธารณสุข 3
5	8	ศูนย์บริการสาธารณสุข 33
6	10	ศูนย์บริการสาธารณสุข 29

9. บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบงานสุขศึกษาในโรงเรียนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยงาน 10 ประการ ดังนี้

9.1 งานสุขศึกษา

- ให้สุขศึกษาเป็นกลุ่มกับนักเรียนตามสภาพปัญหาและเกณฑ์กำหนดที่สำนักอนามัยตั้งเป้าหมายไว้

- นำเอกสาร ไปสเตอร์ เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยให้กับโรงเรียน
- สนับสนุนหาวิทยากรมาบรรยายตามความต้องการของโรงเรียน
- สนับสนุนให้มีการจัดนิทรรศการในสัปดาห์ป้องกันโรคที่สำคัญต่าง ๆ
- สนับสนุนข้อมูลด้านสุขภาพอนามัยให้ทางโรงเรียน

9.2 ดำรงและให้คำแนะนำ การจัดสุขภาพภิบาลในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ ซึ่งครอบคลุม น้ำดื่ม น้ำใช้ ส้วม การเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย การระบายน้ำโสโครก ตลอดจนสภาพแวดล้อมทั่ว ๆ ไปภายในโรงเรียน

9.3 ให้บริการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค และป้องกันโรคให้กับเด็กนักเรียน ด้านการฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่าง ๆ รวมทั้งการดูแลอนามัยในช่องปาก และฟัน

9.4 ให้บริการอบรมสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน โดยการอบรมนักเรียนอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนชั้นประถมศึกษา และอบรมผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียนมัธยมศึกษา เรื่องการดูแลตนเอง และเพื่อนในเรื่องสุขภาพอนามัยขั้นต้น เป็นต้น

9.5 ให้บริการเรื่องบัตรสุขภาพนักเรียน โดยประสานงานสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร จัดให้มีบัตรสุขภาพประจำตัวนักเรียน เพื่อบันทึกประวัติสุขภาพของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

9.6 ให้บริการตรวจสุขภาพนักเรียน เพื่อคัดเด็กที่มีปัญหาสุขภาพ หรือสงสัยว่ามีปัญหาสุขภาพให้ได้รับการดูแลพยาบาลโดยทันที รวมทั้งการดูแลควบคุมสุขภาพอนามัย ทัว ๆ ไปของนักเรียน

9.7 ให้การรักษาพยาบาลนักเรียนที่เจ็บป่วย หรือตรวจพบโรค หรือความผิดปกติ และส่งต่อไปรับการรักษาที่ถูกต้อง เหมาะสมในบางกรณี

8.8 ติดตามผลการรักษาพยาบาลนักเรียนที่เจ็บป่วยและได้รับการรักษาพยาบาลแล้วทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านนักเรียนตามควรแก่กรณี พร้อมบันทึกผลการรักษา หรือส่งต่อไปบัตรสุขภาพ

9.9 ช่วยเหลือและแนะนำ ด้านการประปาในโรงเรียน ซึ่งครอบคลุมการเก็บรักษา น้ำดื่ม น้ำใช้ ภาชนะบรรจุ ตลอดจนแนะนำให้โรงเรียนจัดทำ หรือจัดหาน้ำสะอาดไว้ใช้ในโรงเรียน

9.10 ช่วยเหลือและแนะนำด้านโภชนาการในโรงเรียน ซึ่งครอบคลุมการให้โรงเรียนจัดทำ หรือจัดหาอาหารกลางวันสำหรับนักเรียน ส่งเสริมโภชนาการ รวมทั้งการดูแลควบคุมการขายอาหารของพ่อค้า แม่ค้าภายในโรงเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร เพื่อจะได้ทราบสภาพการณ์ที่เป็นจริงในปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในสังกัด และนำมาบริหารจัดการวางแผนนโยบาย แก่ใจ และสนองความต้องการกับบุคลากรในสังกัด ได้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริการสาธารณสุข โดยเฉพาะงาน สุขศึกษาในโรงเรียน ซึ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาสุขภาพเด็กวัยเรียน